

Mot vold og rasisme

Taler

Jens Stoltenberg

Dato

1 februar 2001

Sted

Youngstorget

Omstendigheter

Demonstrasjon etter drapet på Benjamin Hermansen

- 1 Natt til lørdag ble en livslinje kuttet på Holmlia. En 15 år gammel gutt - med hele livet foran seg - segnet om under kniven til en drapsmann.

Når et barn dør, kjenner fortvilelsen ingen grenser.

5

Drapet på Holmlia opprører et helt folk. Vi kjenner fortvilelsen. Men mest av alt føler vi med en mor som sitter alene igjen og en skoleklasse der en pult nå står tom.

- 10 Drapsmannens kniv tok et umistelig menneskeliv. Men den rørte også ved noe annet. Den skar en flenge i det verdigrunnlag vårt samfunn er bygget på. Den skar rett inn i vårt selvbilde.

For alt tyder på at gutten ble drept fordi han hadde en mørk hudfarge.

15

Fra Oslo til Sogndal - fra Kristiansand til Kautokeino: Mange i Norge opplever rasisme, både den synlige og den usynlige. Vi har opplevet rasistisk motivert vold som også kan ha tatt liv. Nå har vi med all sannsynlighet vært vitne til et rasistisk motivert drap.

20

Derfor er tragedien på Holmlia et tidsskille. Nå står det til oss som nasjon å vende om.

Vi er samlet i kveld for å markere et tidsskille den andre veien.

25

Vi er samlet for å ta opp kampen for menneskeverdet.

Vi er samlet for å ta tryggheten i nærmiljøene tilbake.

30

Vi er samlet for å drive bort rasismen, ny-nazismen og pøbelen.

De er ikke mange. Lokalsamfunnet kjenner de fleste av dem. De svever i grenselandet mellom voldsromantisme, forkvaklet ideologi og pøbelopptreden.

35

Det ser ynkelig ut. Men det er livsfarlig.

Vi skal bekjempe det med alle tilgjengelige midler. Vi skal vise null-toleranse mot vold og rasisme. Farlige mennesker som har fått sin dom skal gå korteste veien til fengsel.

40

Men det er ikke nok.

Rasisme er mer enn handlinger, rasisme handler om holdninger. Derfor kan vi ikke bare ta ugresset. Vi må også luke bort røttene. Vi må harve opp den jorda der rasisme og intoleranse får gro og vokse.

45

Samtidig må vi rekke ut hånden til de unge menneskene som er gått vill og har havnet i dette miljøet. Vi skal holde døren oppe for dem som tar til vettet og snur.

50

Et demokrati møter ikke vold med vold. Et demokrati greier å bryte hevnens og hatets onde sirkel. Derfor er hele landet nå satt på prøve.

I dag må hele Norge gå i seg selv. Skal vi bli et folk som snur seg vekk, og ikke vil se? Skal vi la fordommer og intoleranse få bite seg fast?

55

Svaret fra oss alle er et rungende nei!

Vi vil ikke ha det slik, og sammen skal vi ta ansvar for å gjøre noe med det.

60

Tre norske konger har hatt "Alt for Norge" som sitt valgspråk.

I kveld sier vi: "Norge for alle."

Alle som bor lovlig i vårt land har like rettigheter. Alle er like mye verd. Alle har krav på respekt og trygghet.

65

Men da holder det ikke å peke på utgruppene. Et ekstremt miljø oppstår ikke ut
70 fra intet. Vi kan bare forstå det som er ekstremt, dersom vi har klare holdninger
til hva som er normalt.

Og i de siste årene er grensene for det normale blitt tøyet. I den dagligdagse
samtales, på arbeidsplassen, på skolen, i samfunnsdebatten og i politikken ser og
75 hører vi uklare holdninger, nedsettende bemerkninger, antydninger om
hudfarge eller stempling av hele grupper.

Det er i dette grenselandet at ekstremismen henter næring. Det er her
demokratiet skal slå tilbake. Det er her vi skal vinne kampen for
80 menneskeverdet.

Norge er et mangfoldig og flerkulturelt samfunn. I Oslo har hver femte
innbygger innvandrerbakgrunn. Slik er det blitt, og slik vil det fortsatt være.
Som fellesskap må vi hver dag arbeide for å forankre felles verdier i et "Norge for
85 alle".

Vi som har bodd i Norge i hele vårt liv, må åpne opp for verdier og kvaliteter fra
de som kommer utenfra. Og de som kommer til landet, må åpne opp for og ha
respekt for de tradisjoner og verdier som har formet Norge. Skal respekten være
90 gjensidig, må den gå begge veier.

Drapet natt til lørdag er et dypt nederlag i en strid som vi skal og må vinne.

Først i striden står de unge.
95

Regjeringen oppfordrer skoler over hele landet til å flagge på halv stang når
Benjamin stedes til hvile på tirsdag. La det bli en anledning til ettertanke.

Vi står ved et tidsskille. Folk markerer over hele landet. I kveld går en lysende
100 folkemengde gjennom Oslos gater.

Vi går ikke under nei-paroler. Vår parole er ja!

Ja til et samfunn vi alle kan være stole og bekjent av. Ja til et samfunn fritt for
105 vold og rasisme.

110

Kilde

<http://www.arbeiderpartiet.no/index.gan?id=13949&subid=0>

115

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/mot-vold-og-rasisme>

120

125

130

135

140